

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-802/13-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Sídlo	Jana Maláta 1869, 504 01 Nový Bydžov
E-mail právnické osoby	reditel@sosnb.cz
IČO	62 690 159
Identifikátor	600 011 780
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Blankou Macháčkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869, 504 01 Nový Bydžov
Termín inspekční činnosti	14. a 16., 17. říjen 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti dne 14. 10. 2013.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869 je příspěvková organizace, která vykonává činnost vyšší odborné školy (cílová kapacita 160 studentů), střední školy (cílová kapacita 272 žáků), domova mládeže (cílová kapacita 74 lůžek) a školní jídelny (cílová kapacita 250 stravovaných). Do rejstříku škol a školských zařízení byla zapsána 1. 1. 2005. Poslední rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení bylo vystaveno dne 2. 9. 2013, s účinností od 1. 9. 2013. Údaje zapsané ve výpisu z rejstříku ze dne 19. 9. 2013 odpovídají skutečnostem zjištěným při inspekční činnosti. Zřizovatelem školy je Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové.

Ke dni inspekce se ve střední škole vzdělávalo 148 žáků v 7 třídách v denní formě studia, z toho jeden žák ze sociálně znevýhodněného prostředí a šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Tradičně jsou ve střední škole realizovány ekonomické obory vzdělání, v aktuálním školním roce vyučované podle tří školních vzdělávacích programů (dále ŠVP). Kapacita střední školy uvedená ve výpisu z rejstříku škol je v tomto školním roce využita na 54,4 %.

Rozhodnutím MŠMT byla škola v letošním roce pověřena (do roku 2019) prováděním vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Žáci školy se aktuálně vzdělávají podle ŠVP s názvem Obchodní akademie vytvořeného podle rámcového vzdělávacího programu (dále RVP) pro obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie a podle ŠVP s názvy Ekonomika a finanční služby a Management sportu podle RVP 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání. V ŠVP Management sportu je do učebního plánu zařazen předmět teorie sportu, v ŠVP Ekonomika a finanční služby předmět základy výrobních technologií.

Opětovnou komparační analýzou byly dané ŠVP shledány v souladu s RVP poté, co byly dílčí nedostatky odstraněny v průběhu inspekční činnosti. ŠVP byly také v průběhu inspekce zveřejněny a zpřístupněny na počítači ve volně přístupné učebně výpočetní techniky.

Důraz je kladen na podporu rozvoje klíčových kompetencí žáků v oblasti odborného vzdělávání. Výuka těchto předmětů probíhá efektivně, žáci třídy se dělí na menší skupiny v profilových předmětech (účetnictví, statistika, ekonomika a informační technologie). Disponibilní hodiny byly využity pro posílení předmětů, z nichž žáci konají společnou, popřípadě profilovou část maturitní zkoušky.

Pozitivem ŠVP je různorodá nastavitelnost volitelných předmětů pro žáky třetích a čtvrtých ročníků (semináře z matematiky, informačních technologií, společenských věd, aplikované výpočetní techniky a prezentační techniky). V nabídce jsou také konverzace z německého a anglického jazyka, vedení fiktivní firmy. Programová nabídka oboru Ekonomika a finanční služby je rozšířená o volitelné předměty účetnictví bank a účetnictví neziskových organizací. Obor Obchodní akademie nabízí předmět pojišťovnictví a třetí cizí jazyk. Žáci mohou studovat i ruský jazyk. Většina žáků školy dává přednost maturitní zkoušce z cizího jazyka.

Podle ŠVP směřují kompetence absolventů obou oborů všech tří zaměření k tomu, aby se stali odborníky ve finančním sektoru, bankovníctví, pojišťovnictví, v marketingu

a sportovním managementu. Učební praxe jsou zařazeny do všech ročníků. Učební osnovy předmětu informační technologie jsou rozpracovány vzhledem k požadavkům základní úrovně ECDL (mezinárodní certifikační koncept počítačové gramotnosti).

V organizaci vzdělávání byly zjištěny nedostatky. Kontrolou zápisů v třídních knihách během hospitační činnosti bylo zjištěno, že tři žáci 3. ročníku oboru vzdělání Ekonomika a podnikání jsou vzdělávání ve dvou předmětech současně. V době teoretické výuky plnili odbornou praxi (tzv. individuální praxe), a tak vznikl souběh ve vzdělávání dvou samostatných předmětů uvedených v učebním plánu ŠVP tohoto oboru.

Rozvrh výuky v obou oborech respektuje základní psychohygienické zásady, týdenní hodinové dotace pro vyučované předměty korespondují s učebními plány v učebních dokumentech a v ŠVP. Ke kontrole průběhu vzdělávání slouží tematické plány učiva zpracované učiteli na základě ŠVP. Vzdělávání je doplněno volnočasovými aktivitami, které mají výrazný vzdělávací charakter a jsou nepovinné (sportovní hry, třetí cizí jazyk a řízení motorových vozidel). Souvislá praxe žáků probíhá v různých soukromých společnostech ve 3. ročníku po dobu 1 měsíce a ve 4. ročníku 2 týdny.

Ředitelka školy je ve funkci druhým rokem, byla jmenována na tuto pozici s účinností od 1. srpna 2012. Koncepční záměry školy jsou zpracovány pro období let 2012 až 2018. V dané koncepci jsou vytyčeny základní priority pro oblast pedagogickou, pro zkvalitňování řídicí práce, pro oblast podpory spolupráce s dalšími sociálními partnery. Pro školní rok 2013/2014 je zpracován Plán práce jako souhrnný dokument, jehož součástí jsou některé další plány (např. Plán výchovného poradenství, Minimální preventivní program, Plán ICT, Plán EVVO, Plán DVPP a plány dvou předmětových komisí odborné a všeobecně vzdělávací). Plán práce stanovuje úsekovou odpovědnost jednotlivých pracovníků, např. organizace kurzů, učební pomůcky, kabinety, propagace školy, výchovné poradenství. Konkrétní úkoly a termíny jejich plnění zde nejsou uvedeny. Kompetence a podřízenost zaměstnanců školy vyplývají z Organizačního řádu, který je doplněn organizačním schématem. Pracovní náplně zaměstnanců školy byly předloženy. U pracovníků, kteří vykonávají další funkce, byly doplněny ještě Pověřeními k výkonu dané činnosti (u výchovné poradkyně, školního metodika prevence, správce ICT, koordinátora environmentálního vzdělávání a výchovy, garanta praktického vyučování).

Záležitosti týkající se práce školy jsou projednávány v pedagogické radě, při operativních a hospodářských poradách. Při své činnosti se ředitelka školy opírá i o studentský poradní sbor, který se schází dvakrát ročně. Předmětové komise pracují ve stejném složení již řadu let, jejich práce je dle vyjádření ředitelky školy kontrolována (průběžně se účastní jejich schůzek). Komise projednávají a schvalují tematické plány, organizují kulturní akce, soutěže, odborné semináře, méně jsou zainteresovány na práci s výsledky vzdělávání žáků (chybí analýza skupinových i celkových výsledků na daných úsecích vzdělávání včetně externího hodnocení, přijatá opatření pro další zkvalitňování atd.). Povinná dokumentace je vedena, její namátkovou kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. ***Školní řád (dále ŠŘ) byl aktualizovaný dne 14. 10. 2013, byl zveřejněn na webových stránkách a na nástěnce školy a také byl umístěn v jednotlivých učebnách v průběhu inspekční činnosti.*** ŠŘ obsahuje veškeré stanovené náležitosti, rovněž tak výroční zpráva za školní rok 2011/2012. Výroční zpráva za uplynulý školní rok 2012/2013 nebyla v době inspekce ještě zpracována.

Kontrolní systém není ještě uceleně funkční, plán kontrol a hodnocení nemá písemnou podobu, rovněž přesné rozdělení kontrolních úkolů na pedagogickém úseku není zatím určeno. Hospitační činnost vykonávají ředitelka školy a její zástupkyně, záznamy z hospitací za loňský i letošní školní rok byly předloženy. V průběhu inspekce byly s ředitelkou školy a její zástupkyní navštíveny dvě vyučovací hodiny. Při jejich rozbořech

byly rozebrány klady i zápory sledované výuky se zaměřením zejména na strukturu vyučovací hodiny a použité metody výuky.

Informační systém je založen na každodenním kontaktu vyučujících, informace jsou pedagogům předávány při operativních poradách, prostřednictvím elektronické pošty a nástěnek. Vnitřní i vnější informační systém je v daných podmínkách školy funkční.

V zákonném rozsahu se uskutečňuje spolupráce se zřizovatelem i školskou radou. Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy, které během roku pořádá aktivity pro žáky a jejich rodiče, podílí se na přípravě a realizaci některých akcí pořádaných školou. Rozvíjena je i spolupráce s dalšími sociálními partnery (např. s firmami, ve kterých žáci vykonávají praxi, s Městským úřadem Nový Bydžov, s odborníky v oblasti rizikového chování žáků). Kladně je hodnocena spolupráce ředitelky školy se základními školami, pro které pedagogové připravili program finanční gramotnosti a sportovní akci Memoriál Václava Runda. Již dříve navázané kontakty se zahraničními školami v SRN a v Itálii jsou stále udržovány i novým vedením školy. Účelně je rozvíjena partnerská spolupráce školy s další střední školou ve městě, která žákům nabízí možnost získání řidičského průkazu a certifikátu ECDL. Významná je i spolupráce se Svazem účetních v Hradci Králové, ten škole poskytuje odbornou poradenskou činnost, pomáhá při tvorbě akreditací a s přednáškovou činností.

Škola organizuje dvakrát ročně třídní schůzky, na nichž informuje rodiče žáků o chování a prospěchu jejich dětí, rodiče mohou využít i webového portálu.

Výuka je zajišťována celkem 20 pedagogy, kteří splňují podmínky odborné kvalifikace. Z tohoto počtu je celkem 10 učitelů odborných předmětů, z nichž někteří se zároveň podílejí na praktické výuce. V posledních letech se pedagogický sbor stabilizoval. Jeho členy jsou zkušení učitelé s víceletou praxí a věkovým průměrem 48 let. Ke dni inspekce nebyl v pedagogickém sboru žádný vyučující s praxí do tří let, jeden učitel byl v důchodovém věku. Specializované funkce, např. školní metodik prevence, výchovný poradce, koordinátor ŠVP a ICT jsou vykonávány samostatně, což má pozitivní vliv na kvalitu těchto činností.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Pro každý školní rok je vypracován plán DVPP, který je orientován na vzdělávání celého pedagogického sboru. Učitelé se zúčastnili dostatečného počtu vzdělávacích akcí zaměřených na jazykové vzdělávání a v rámci grantů téměř celý pedagogický sbor absolvoval akce specializované na využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce, na efektivní komunikaci mezi pedagogy a žáky, na řešení obtížných situací a konfliktů ve škole a na asertivní chování. Pro interní vzdělávání pedagogů v oblasti prevence vytvořila metodička e-learningový program s názvem Účinná prevence rizikového chování ve školním prostředí. Touto formou vzdělávání procházejí všichni vyučující školy.

Finanční předpoklady pro činnost školy jako příspěvkové organizace, jsou zabezpečovány z více zdrojů. V uplynulých třech letech škola hospodařila především s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Škola také obdržela účelové dotace na rozvojové programy MŠMT určené na pokusné ověřování a realizaci společné části maturitní zkoušky a na posílení platové úrovně pedagogických a nepedagogických pracovníků. K pokrytí mzdových nákladů škola využila také fond odměn. Na pokles objemu finančních prostředků způsobeného snižováním počtu žáků vedení školy reagovalo přijetím úsporných opatření v personální oblasti a při spotřebě energií.

Z rozpočtu zřizovatele, kromě příspěvku na provozní výdaje, škola obdržela účelově vyčleněné prostředky na licence počítačových programů, na podporu talentovaných žáků a na nákup nábytku. Z fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje byly hrazeny stavební práce v budovách školy za účelem jejich zateplení.

Královéhradecký kraj finančně podpořil granty Zdravý životní styl, ze kterého byl financován adaptační kurz a Manažerem se člověk nerodí, ale stává. Ten byl využit na nákup učebních pomůcek pro činnost žáků ve fiktivních firmách.

Škola se zapojila do projektu EU – peníze středním školám s názvem Zlepšení podmínek vzdělávání na SOŠ Nový Bydžov. Na další dva projekty s názvy Kurzy dalšího vzdělávání na Novobydžovsku a Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ a SOŠ Nový Bydžov škola získala finanční prostředky z evropských fondů. Realizace projektů přispěla ke zkvalitnění a inovaci výuky vytvořením výukových materiálů, k rozvoji a zvýšení kompetencí pedagogů s důrazem na využívání ICT a umožnila vybavit učebny nábytkem a počítačovou technikou s programovým vybavením.

Škola také hospodařila s výnosy z hlavní činnosti, které představovaly příjmy za stravování a ubytování žáků, školné studentů vyšší odborné školy, pronájem bytů a sponzorský dar. Na pořízení nového serveru k počítačové síti v budově školy a na nákup osobního automobilu škola využila prostředky investičního fondu. Za účelem hospodárného využití volné kapacity v domově mládež škola provozuje doplňkovou činnost.

Výuka probíhá v hlavní budově v ulici Jana Maláta. V areálu školy se nachází školní jídelna, tělocvična, sportovní areál a v ulici J. Jungmanna domov mládeže. Z hlediska materiálních podmínek bylo všech osmnáct učeben dovybaveno moderní didaktickou technikou. Zřízena byla jedna velká učebna výpočetní techniky určená i pro výuku odborných předmětů. Škola vytvořila pro potřeby výuky informační středisko, které je dostupné ve škole učitelům i žákům ze všech počítačových stanic. Učebna pro výuku písemné a elektronické komunikace je odhlučněná, k dispozici jsou zde počítače a elektronické psací stroje, které se dosud používají zejména pro přípravu žáků na soutěže zaměřené na rychlost psaní. Všechny čtyři učebny výpočetní techniky jsou vybaveny počítači s připojením na internet, dataprojektory, v jedné z nich je umístěna interaktivní tabule. Dvě jazykové učebny jsou zařízeny pro kolektivní a individuální výuku, jsou uzpůsobeny i pro aplikaci moderních vyučovacích metod s podporou didaktické techniky. Cvičná učebna administrativy je vybavená kancelářským zázemím, které je postupně obměňováno moderní technikou. Slouží zejména pro výuku předmětů fiktivní firma. Budova školy působí esteticky, je čistá a udržovaná ve velmi dobrém stavu. Od poslední inspekce se prostorové podmínky školy celkově zlepšily. Tělocvična školy a celý sportovní areál slouží nejen k výuce tělesné výchovy, ale i k volnočasovým aktivitám žáků ubytovaných v domově mládeže.

Učitelé mají k dispozici osm kabinetů s počítači (většina je přenosných), které mohou použít k přípravě na vyučování. Počítačové softwary a výukové programy k interaktivní tabuli jsou určeny k odborné výuce. V domově mládeže je historický sál, který lze využívat pro slavnostní akce, k pořádání přednášek a besed.

Učebnice si žáci pořizují sami. V souladu se zákonem byl vytvořen fond učebnic, ze kterého jsou žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí učebnice zapůjčovány.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání je zajišťováno prostřednictvím minimálního preventivního programu. Žáci jsou vždy v úvodu školního roku poučeni o bezpečném chování v průběhu vzdělávání ve škole v souladu s nastavenými pravidly ve školním řádu. V učebnách jsou vyvěšeny provozní řády. Dvě lékárničky první pomoci jsou rozmístěny tak, že usnadňují bezproblémový přístup. Míra úrazovosti ve školním roce 2012/2013 byla velmi nízká. Většina evidovaných úrazů ve sledovaných letech se stala při tělovýchovné

činnosti. Rizika školy jsou každoročně vyhodnocována prověrkami bezpečnosti. Zjištěné nedostatky jsou průběžně odstraňovány. Pro žáky 1. ročníků škola organizuje dvoudenní adaptační kurz.

O způsobu přijímání žáků ke vzdělávání, kritériích stanovených pro jednotlivá kola přijímacího řízení i své vzdělávací nabídce škola informuje veřejnost způsobem, který je dostupný všem uchazečům. Pro přijímací řízení byla stanovena, zveřejněna a také dodržena jednotná kritéria založená na jasném bodování výsledků vzdělávání dosažených na základní škole. Dokumentace k přijímání žáků je přehledně a pečlivě vedena. Při přijímání ke vzdělávání škola postupuje podle platných právních předpisů a respektuje zásadu rovného přístupu. Ve školní matrice jsou vedeny údaje o žácích v souladu s platnými předpisy. Povinná dokumentace o průběhu vzdělávání ve škole je řádně vedena. Rovněž při ukončování vzdělávání škola vytváří rovné podmínky pro všechny žáky a zohledňuje jejich individuální potřeby.

Škola poskytuje žákům a rodičům poradenské služby v otázkách týkajících se vzdělávání v rozsahu stanoveném příslušnou platnou vyhláškou. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) je zajištěna fungujícím systémem výchovného poradenství v součinnosti s prevencí sociálně patologických jevů. Vykazované údaje o žácích se SVP ke dni inspekce odpovídaly skutečnosti i údajům ve školní matrice. O žácích se SVP jsou pedagogičtí pracovníci informováni na pedagogických radách a operativních poradách a je jim umožněn náhled do osobní karty žáka v elektronické evidenci. Žáci se zdravotním znevýhodněním jsou integrováni v běžných třídách a je jim na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny poskytována individuální podpora. Škola neeviduje žádného nadaného žáka, ale pracuje s žáky talentovanými, kteří jsou zapojováni do soutěží a olympiád. Vedle péče o žáky se SVP škola poskytuje poradenskou pomoc a zajišťuje evidenci a podporu žáků s rizikem studijní neúspěšnosti. Kariérové poradenství je funkční, výchovná poradkyně pracuje se žáky maturitních ročníků při výběru studia na vysoké a vyšší odborné školy. Plán výchovného poradenství na školní rok 2013/2014 byl v průběhu inspekce aktualizován.

Škola podporuje zdravý vývoj žáků vytvářením příznivého a bezpečného klimatu jako předpokladu jejich osobního rozvoje a kvalitního učení. Ve školním řádu jsou jasně formulovány podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy. Preventivní strategii školy stanovuje Minimální preventivní program navazující na priority školy v ŠVP. Jeho obsah se realizuje v jednotlivých vyučovacích předmětech, projektech a celoškolních akcích. Nadstandardní je spolupráce školy s poradenskými zařízeními a sociálním odborem Městského úřadu v Novém Bydžově. O účinnosti primární prevence svědčí i skutečnost, že se v posledních letech ve škole nevyskytl žádný závažnější případ sociálně patologického chování žáka.

Podmínky k realizaci vzdělávacích programů jsou standardní.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Průběh výchovně vzdělávacího procesu ve škole byl sledován v jednotlivých oblastech vzdělávání se zaměřením na hodnocení podmínek a výsledků vzdělávání žáků a na jejich podporu k získávání sociálních a přírodovědných kompetencí (gramotností).

Sledované hodiny **českého jazyka a literatury** měly vesměs promyšlenou strukturu, stanovený vzdělávací cíl. Koncipovány byly jako částečně opakovací a zčásti výkladové, měly tradiční stavbu, frontální styl výuky byl doplňován snahou o řízený rozhovor.

Učitelky podporovaly v průběhu výuky žáky v jazykové správnosti, ne vždy však vyžadovaly od žáků výstižné a zřetelné vyjadřování. Poukazem na vhodnou četbu byli žáci

podněcování i k vlastnímu čtení. Dobrá motivace hodin se odrazila i v zájmu žáků, u některých z nich i v jejich aktivitě. Vyučující respektovaly zásadu zpětné vazby a kontroly. Dílčí rezervy byly shledány v metodickém i didaktickém vedení hodin, chyběla diferenciací úkolů, využití didaktické techniky nebo jiné zpestření výuky, hodnocení pokroku žáka a vyzývání žáků k sebehodnocení.

Nedostatkem většiny sledovaných hodin byl malý závěrečný časový prostor pro dostatečnou fixaci a aplikaci získaných poznatků i prostor pro hodnocení práce žáků. Ke kladům hodin patřily prostor pro vyjádření vlastních názorů žáků, podpora jejich individuálních znalostí a schopností. Komunikace v hodinách byla vesměs vstřícná a vlídná.

Škola nabízí ke studiu dva povinné **cizí jazyky**, a to angličtinu a němčinu, oba s výstupem B 2 Společného referenčního rámce pro cizí jazyky (dále SERRJ). Získané jazykové kompetence si žáci ověřují v praxi při návštěvách Anglie, Francie, družební školy v Německu a účasti v okresních kolech konverzačních soutěží. Ve výuce žáci pracovali především s učebnicemi a pracovními sešity, individuální práce se slovníkem chyběla. Některé hodiny nebyly organizovány v daném jazyce, převládal frontální nácvik gramatických struktur, upevňování slovní zásoby a frontální prověřování znalostí. Většinou byl realizován nácvik receptivních řečových dovedností nad produktivními a interaktivními. Výklad a procvičování probíhaly především na bázi jazykových prostředků a funkcí, menší důraz byl kladen na komunikativní funkci jazyka a komunikační situace, kromě volitelné výuky anglické a německé konverzace. Poslechová cvičení byla praktikována jen ve dvou navštívených hodinách, vždy s následným prověřením stupně porozumění, a to buď písemnou nebo ústní formou. V hodině konverzace německého jazyka byly interaktivním způsobem procvičovány tematické okruhy z odborného jazyka (bankovníctví).

Společenskovední vzdělávání bylo sledováno v předmětech dějepis, společenské vědy, společenskovední seminář a hospodářský zeměpis. Použité formy a metody práce podporovaly rozvoj sociální gramotnosti žáků jen částečně, žáci nedokázali samostatně analyzovat a řešit problémy a prakticky uplatnit získané vědomosti. Vyučovací hodiny nebyly vždy logicky strukturované. Výklad učiva byl srozumitelný, nové učivo navazovalo na předchozí znalosti žáků a bylo vhodně aplikováno na situace v běžném praktickém životě. Žáci byli vedeni k osvojení příslušných metodologických postupů a vyhledávání vztahů mezi jevy, jen část z nich dovedla vhodně využít získané poznatky a vlastní úsudek k vyvozování správných závěrů či formulování podstaty problému. Vyjadřování žáků k různým životním i pracovním situacím odpovídalo jejich věku a stupni vzdělání, své myšlenky formulovali na různé úrovni, vhodně se prezentovali, dodržovali pravidla společenského chování a pravidla stanovená ve školním řádu. Cílené vytváření příznivých mezilidských vztahů založených na vzájemné důvěře, respektu a toleranci potvrdily také všechny navštívené hodiny.

Výuka ve zhlédnutých hodinách **matematiky** měla převážně činnostní charakter. U žáků byl podporován rozvoj logického myšlení a matematického úsudku. Důraz byl kladen na osvojení základních metodologických postupů při řešení úloh. Použité metody a formy práce směřovaly k aktivnímu zapojení žáků do výuky. Většina žáků prokazovala, že zvládá na požadované úrovni numerické operace, umí analyzovat a řešit běžné matematické problémy.

Pro výuku **přírodovědných předmětů** (fyziky, chemie, biologie a ekologie) je zřízena odborná učebna. Způsob vedení výuky umožňoval žákům porozumět zákonitostem přírodních jevů a uvědomit si jejich význam. Nové učivo navazovalo na předchozí znalosti žáků a bylo vhodně aplikováno na situace v běžném životě. Část žáků dovedla dobře

využít získané poznatky a vlastní úsudek k formulování podstaty problému, vyhledávání vztahů mezi přírodními jevy a vyvozování závěrů. Nižší podpora rozvoje požadovaných klíčových kompetencí žáků byla pozorována v těch hodinách výuky, kde převažovalo předkládání hotových poznatků. K prezentaci učiva byla vyučujícími běžně využívána výpočetní technika.

Hospitovaná **odborná výuka** měla standardní úroveň. Probíhala pouze frontální formou za využití výkladové metody, doplňované kladením otázek žákům. Těžiště výuky bylo převážně na učiteli, žáci většinou pasivně přijímali předkládané poznatky. Moderní informační technologie byly využity za účelem prezentace nového učiva či k demonstraci obrazového materiálu a vzorových příkladů. Kázeň byla ve všech sledovaných hodinách vzorná, atmosféra většinou přátelská a otevřená. Komunikace mezi učiteli a žáky byla pozitivní s využitím odborné terminologie k příslušnému tématu učiva a charakteru předmětu. Individuální ověřování osvojených vědomostí u žáků s výslednou klasifikací bylo zaznamenáno pouze ve dvou hodinách. V jedné hodině výuky byla dána zkoušenému žákovi příležitost k vlastnímu zhodnocení výkonu. V některých odborných předmětech jsou k výuce využívány odborné učebnice a sbírka příkladů z účetnictví, doplněné zápisy žáků v sešitech. Přestože v několika třídách byli přítomni žáci diagnostikovaní se SVP, nebylo zaznamenáno diferencované zadávání úkolů.

Celkově měl průběh vzdělávání několik společných aspektů: menší důraz ze strany vyučujících na motivaci žáků prostřednictvím hodnocení a klasifikace, ne vždy se dařilo aktivně zapojit žáky do procesu učení a plně využít jejich studijní potenciál. Hodnocení byli žáci pouze v části sledované výuky, to bylo prováděno v souladu se stanovenými pravidly. K sebehodnocení dostali prostor jen ojediněle. Komunikace mezi učiteli a žáky byla nekonfliktní, během výuky bylo zaznamenáno pozitivní klima s menší mírou využití aktivizačních a motivačních metod, přesto se v průběhu výuky dařilo udržet pozornost žáků. Prokazované vědomosti a dovednosti žáků většinou korespondovaly s očekávanými výstupy. Diferenciace ve výuce a individuální práce se žáky byla uplatněna jen ojediněle. Moderní didaktická technika nebyla v době inspekční činnosti plně využívána. Sledovaný průběh vzdělávání měl standardní úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Prospěch, chování a absence žáků ve výuce jsou pravidelně sledovány na pedagogických radách, kde jsou řešena i rizika neúspěšnosti žáků. Dílčí porovnávání výsledků vzdělávání je uskutečňováno v rámci předmětových komisí.

Vykazované průběžné výsledky žáků většinou korespondují s jejich vzdělávacími předpoklady. Podle výsledků uváděných ve výročních zprávách byly na konci školních roků 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013 průměrné prospěchy všech žáků 2,55, 2,65 a 2,66. Odrazem postupně zhoršujících se celkových výsledků žáků je i výrazné snížení počtu žáků, kteří prospívají s vyznamenáním (pokles ze 7,7 % na 3,5 %). Zvýšil se i počet žáků, kterým se nepodařilo úspěšně ukončit příslušný ročník.

Absence žáků ve výuce je v posledních třech školních letech ustálená (90 hod v průměru na žáka), velmi nízký je počet hodin neomluvené absence. Neúspěšnost a migrace žáků v prvních ročnících je velmi nízká, což svědčí o bezproblémové a rychlé adaptaci žáků i dobrém školním klimatu.

Výsledky žáků u maturitní zkoušky (dále MZ) většinou reflektují jejich průběžné výsledky vzdělávání. Významnou zpětnou vazbou pro některé žáky 4. ročníku byly výsledky

v externím testu „Maturitní trénink“, kterého se škola účastnila společně s dalšími 338 středními školami. V posledních třech letech u MZ celkově uspělo přibližně 90 % maturantů. Menší úspěšnost maturantů byla vždy v jarním termínu, a to u písemné zkoušky společné části MZ, kde neuspělo téměř 30 % maturantů. Celkově lepších výsledků u MZ dosahovali žáci oboru vzdělání 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání.

Prokazované dílčí výkony žáků při inspekčních hospitacích byly ve všeobecně vzdělávacích předmětech většinou na standardní úrovni, míra osvojených kompetencí odpovídala jejich schopnostem. V odborných předmětech byly výkony žáků na vyšší úrovni.

Významnými ukazateli pro hodnocení práce školy jsou i výsledky žáků zejména v odborných soutěžích a uplatnění absolventů školy na trhu práce. V uplynulém školním roce bylo významnějších výsledků v odborných soutěžích dosaženo v oblasti písemné a elektronické komunikace (soutěž Intersteno 24. místo z 890 účastníků) a v celostátní soutěži v grafických disciplínách (16. a 17. místo). Ze sledovaného uplatnění absolventů školy vyplývá, že více jak 75 % pokračuje v dalším vzdělávání na vyšších odborných školách a vysokých školách. Problémy s umístěním absolventů na trhu práce nebyly školou zaznamenány.

Hodnocení výsledků vzdělávání je prováděno průběžně ve školním roce. Dosahované výsledky vzdělávání žáků ve škole jsou dokladem o standardní kvalitě vzdělávací činnosti školy.

Závěry

Silné stránky:

- a) aktivní zapojení školy do grantů vyhlašovaných Královéhradeckým krajem, čímž dochází k výraznému zlepšení podmínek pro DVPP. Za nadstandardní lze považovat 100% kvalifikovanost pedagogického sboru,
- b) partnerská spolupráce, která přispívá ke zkvalitňování vzdělávání poskytovaného školou, zvláště v oblasti zajištění odborné praxe pro žáky,
- c) systém preventivní strategie, kterým se daří předcházet vzniku sociálně patologických jevů,
- d) velmi dobré materiální podmínky školy, které dovolují efektivně realizovat výstupy uvedené ve školních vzdělávacích programech,
- e) příznivá atmosféra, otevřená komunikace mezi žáky a učiteli, které vytvářejí celkově pozitivní klima ve škole.

Slabé stránky:

- a) chybně nastavená organizace vzdělávání způsobila, že v době teoretické výuky plnili tři žáci 3. ročníku odbornou praxi (tzv. individuální praxe), a tak vznikl souběh ve vzdělávání dvou samostatných předmětů uvedených v učebním plánu ŠVP příslušného oboru vzdělání,
- b) kontrolní systém není ještě uceleně funkční, plán kontrol a hodnocení nemá písemnou podobu, rovněž přesné rozdělení kontrolních úkolů na pedagogickém úseku není zatím určeno, jako nedostatečná je hodnocena průkaznost nastavení a provádění vnitřní kontroly vedoucími pracovníky,

- c) průběh vzdělávacího procesu - závěry hodin postrádaly vyhodnocení cíle, shrnutí učiva a hodnocení práce žáků, převažovala pasivita žáků a frontální způsob vedení výuky, nebyla zajištěna dostatečná podpora žáků k vlastnímu a vzájemnému hodnocení výkonu, zaznamenána byla malá míra využití diferencovaných úkolů pro žáky se SVP a pro žáky talentované.

Doporučení České školní inspekce:

Zkvalitnit systém kontroly na všech úsecích školy, zejména v oblasti pedagogického procesu (kontrola povinné dokumentace, zpřesnit i úkoly v oblasti hospitační činnosti). Dále se zaměřit na systematické vyhodnocování a porovnávání výsledků vzdělávání, přijímání opatření k jejich zkvalitňování, případně i na jejich zjišťování vlastními nástroji. Na jednotlivých úsecích odborného i všeobecného vzdělávání více zainteresovat do kontrolního systému vedoucí předmětových komisí, vést učitele k důslednému hodnocení práce žáků v souladu s klasifikačním řádem, více žáky motivovat k aktivitě, sebehodnocení a kultivované prezentaci své osoby. Žáky podporovat k přesnému a výstižnému vyjadřování dle spisovné normy. V hodinách více a efektivně využívat moderní formy a metody práce, žáky dostatečně vytížit. Více využívat moderní didaktickou techniku k výuce.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje do **1. února 2014 odstranění zjištěného nedostatku podle kapitoly Závěry inspekční zprávy Slabé stránky písm. a) a do 31. 12. 2013 zaslání zprávy o odstranění a o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů inspekční zprávy písm. b) a c).**

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, vydaná Královéhradeckým krajem, čj. 14655/SM/2009, s účinností od 10. 9. 2009, ze dne 10. 2009
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny 14655/SM/2009, nedatováno
3. Dodatek č. 2 zřizovací listiny 14655/SM/2009, vydaný s účinností od 14. 6. 2012
4. Rozhodnutí MŠMT, čj. 35 777/05-21, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2006, ze dne 20. 2. 2006
5. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na roky 2010, 2011 a 2012
6. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2010, 2011 a 2012
7. Hlavní kniha za rok 2012
8. Účtový rozvrh roku 2012
9. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2012
10. Vnitřní předpis č. 29, Vnitřní kontrolní systém, účinnost od 1. 3. 2013, ze dne 28. 2. 2013

11. Rozhodnutí MŠMT o udělení akreditace, čj. MSMT-14484/2013-201, ze dne 9. 5. 2013
12. Plán práce – školní rok 2013/2014, v Novém Bydžově 5. 9. 2013
13. Plán práce komise všeobecně vzdělávacích předmětů pro školní rok 2013/2014
14. Plán práce předmětové komise odborných předmětů na školní rok 2013/2014 ze dne 28. 8. 013
15. Zápisy ze schůzek jednotlivých komisí za školní roky 2012/2013, 2013/2014
16. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2012/2013, 2013/2014
17. Organizační řád školy ze dne 1. 2. 2013
18. Tematické plány učitelů pro školní rok 2013/2014
19. Personální dokumentace pedagogů vyučujících ve škole ve školním roce 2013/2014
20. Koncepce školy pro období 2012-2018, Nový Bydžov, září 2012
21. Soubor vnitřních norem (pokynů a příkazů) platných pro školní rok 2013/2014
22. ŠVP platné ve školním roce 2013/2014
23. Rozvrh vyučování platný ve školním roce 2013/2014
24. Třídní knihy sledovaných tříd ve školním roce 2013/2014
25. Hospitační záznamy vedení školy za školní roky 2012/2013, 2013/2014
26. Zápisy ze školské rady (od roku 2009)
27. Pověření k výkonu funkce (výchovná poradkyně, školní metodik prevence, správce informačních a komunikačních technologií, koordinátor environmentálního vzdělávání a výchovy, garant praktického vyučování), ze dne 13. 9. 2013
28. Pracovní náplně pedagogických pracovníků ve školním roce 2013/2014
29. Školní řád platný ve školním roce 2013/2014
30. Výroční zpráva za školní rok 2011/2012
31. Provozní řád učebny výpočetní techniky ze dne 22. 11. 2006
32. Provozní řád tělocvičny ze dne 10. 5. 2007
33. Vyhledání, posouzení a vyhodnocení rizik, Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, dokument ze dne 22. 12. 2006
34. Opatření pro případné zdolávání mimořádných situací (Traumatologický plán), dokument ze dne 28. 3. 2003
35. Zásady poskytování první pomoci, dokument bez bližšího určení
36. Čestné prohlášení žáků všech ročníků o proškolení z předpisů BOZP, PO a civilní ochrany pro školní rok 2013/2014
37. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného nářadí a náčiní používaného v tělocvičně VOŠ a SOŠ provedené dne 4. 4. 2013
38. Pokyn ředitelky VOŠ a SOŠ v Novém Bydžově č. 4/2013 k provedení prohlídky bezpečnosti práce ze dne 10. 4. 2013
39. Zápis z prověrky BOZP ze dne 7. 5. 2013
40. Kniha úrazů I vedená od 14. 10. 2010
41. Kniha úrazů II vedená od 22. 4. 2013
42. Školní vzdělávací program 63-41-M/01 Ekonomika a finanční služby, čj. 159/2010
43. Školní vzdělávací program 63-41-M/02 Obchodní akademie, čj. 160/2010

44. Školní vzdělávací program 63-41-M/01 Management sportu, čj. 9/2012
45. Zápisy Operativní porady ve školním roce 2013/2014
46. Seznam žáků se SVP ve školním roce 2013/2014 včetně odborných posudků SPC a PPP
47. Plán výchovného poradenství na školní rok 2013/2014 s datem 2. 9. 2013
48. Minimální preventivní program na školní léta 2012/2013 a 2013/2014
49. Soubor materiálů k přijímacímu řízení (přihlášky, zápisové listky, rozhodnutí o přijetí) na školní rok 2013/2014
50. Tematické plány pro dějepis, společenské vědy, hospodářský zeměpis a společenskovední seminář platné pro školní rok 2013/2014
51. Plán kulturních akcí na VOŠ a SOŠ, Nový Bydžov, J. Maláta 1869 pro školní rok 2013/2014 ze dne 2. 9. 2013
52. Vzdělávací výsledky žáků na konci 2. pololetí školního roku 2012/2013
53. Souhrnné výsledky z maturit 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Hana Rozsypalová v. r.

Mgr. Jiří Jetel, školní inspektor

Jiří Jetel v. r.

Mgr. Dana Janulíková, školní inspektorka

Dana Janulíková v. r.

Bc. Věra Petrášová, kontrolní pracovnice

Věra Petrášová v. r.

PaedDr. Markéta Stuchlíková, školní inspektorka

Markéta Stuchlíková v. r.

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Eva Vachatová v. r.

V Hradci Králové dne 1. 11. 2013

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Blanka Macháčková, ředitelka školy

Ing. Blanka Macháčková v. r.

V Hradci Králové 18. 11. 2013

Připomínky ředitelky školy

Připomínky byly podány.